

UN POPOR DE SINE STĂTĂTOR

de Dr. Șlomo Leibovici-Lais

Milenii de istorie a poporului evreu, așternute pe mii de pagini. Filă după filă, o perioadă succede pe alta. Epoci de glorie... vremuri de restricte și... iată-ne, în sfârșit, martori ai întoarcerii poporului acasă, după douăzeci de secole de pribegie. Câte speranțe reînviată! Dar și câte griji și neliniști grele! Întrebările dau năvală și cer, în mod imperios, un răspuns.

Cum se explică, că deși dezrădăcinat din glia străbună, alungat și prigonit, poporul lui Israel a supraviețuit, în timp ce alte popoare – mai mari, mai puternice – au dispărut, majoritatea lor, aproape fără urmă? Cum se explică toate năpastele ce s-au abătut asupra acestui popor, chiar și după ce, supraviețuind celei mai mari calamități a tuturor timpurilor – Holocaustul – a reușit să se reîntoarcă în patrie? Cum se explică actuala atitudine fățarnică a celor ce au aplaudat, abia în urmă cu o jumătate de veac, restaurarea Statului Israel și cum se explică hotărârile perfide luate de către foruri internaționale împotriva mișcării evreiești de renaștere națională - una dintre cele mai idealiste mișcări de eliberare națională a timpurilor moderne – în timp ce organizații teroriste primesc ovațiile aceluiași foruri? Cum se explică poziția ostilă, dusă până la dușmănie fătise, a multor țări și popoare, după războiul de Iom Chipur? Oare aceasta să fie reacția firească a lumii civilizate față de premeditarea ticăloasă a invaziei, care a surprins Israelul în cea mai sfântă zi a anului calendaristic evreiesc, iar pe majoritatea bărbaților săi adunați în sinagogi și cufundați în rugăciune? Cum se explică faptul că, deși Israel a învins într-un război al cărui început i-a fost nefavorabil, nu a fost lăsat, nu numai de dușmani, ci, în egală măsură, de prieteni să culeagă roadele izbânzii? Cum se explică că Israelul, învingător în cinci războaie consecutive desfășurate într-o singură generație, aleargă după învinși, invitându-i la masa rotundă a tratativelor? Și cum se explică că, deși învinși refuză mâna întinsă, lumea întreagă, care a reacționat mai întâi cu nepăsare, apoi cu haz cinic, sfârșește azi prin a susține pe cei ce seamănă ura și spun un "Nu!" categoric păcii?

Întrebări sunt nenumărate, iar răspunsurile ar putea umple sute de pagini. Cine urmărește cu atenție istoria evreilor, ajunge singur la o bună parte dintre răspunsuri; și de aceea istoria se cere învățată.

Mă voi mulțumi de data aceasta să accentuez un singur răspuns, care mi se pare valabil pentru toate întrebările puse și, eventual, pentru altele, ce se ivesc fără îndoială în mintea fiecăruia. Un răspuns, care a rezistat tuturor timpurilor și, deci, a trecut examenul obiectivității. Un răspuns enunțat cu mii de ani înainte, de către un neevreu. Un răspuns enunțat de către o personalitate cunoscută ca neprietenoasă, ca să nu-i acordăm atribute mai tari. Răspunsul aparține proorocului midianit Bileam, dat regelui Balak din Moav, când acesta l-a invitat să blesteme triburile seminției lui Israel, ieșite de curând din robia egipteană: "...căci e un popor de sine stătător, ce nu intră în socoteala neamurilor..." (Numeri XXIII, 9). Versetul se pretează cu ușurință la două comentarii, opuse ca punct de vedere, ambele tălmăcite și viu disputate, încă de la apariția lor. Conform unuia dintre comentarii, toate celelalte neamuri nesocotesc poporul evreu, cu alte cuvinte: îl desconsideră și nu-l acceptă în rândurile lor. Conform celuilalt comentariu – și poate ca o consecință a celui dintâi – poporul evreu merge pe drumul lui propriu, fără a lua în seamă opinia celorlalte neamuri.

Iată, în cele ce urmează, modul în care marele învățat și om politic al zilelor noastre răposat Dr. Iakov Hertog a prezentat primul dintre comentarii, prezentare făcută în fața unei delegații de cercetători și oameni de știință străini, veniți să vadă,

la fața locului, miracolul reînvierii lui Israel. Citez:

"Arătați-mi, vă rog, despre care neam din istorie s-a exprimat cineva astfel? Oare despre India, Persia, Grecia antică? Oare cele ce s-au spus au fost altceva decât o profeție – dacă nu pentru veșnicie, cel puțin pentru viitorul întrevăzut? Și oare această profeție s-a realizat? Vă voi dovedi-o! Iată-ne cât de singuri sălășluim. Nu aparținem nici unei ginte comune și altor popoare. Nu facem parte dintre țările semnate ale pactului N.A.T.O. și nici ale Tratatului de la Varșovia. Nu suntem membri ai Organizației Statelor Afro-Asiatice și nici ai țărilor subdezvoltate. Ca stat, facem parte din ONU, dar nu suntem acceptați în sânul familiei neamurilor. Statul Israel seamănă - în aparență - evreului galițian, care este apreciat pentru averea și inteligența sa, dar nu este invitat la ceai Duminică după-amiază. Dacă - ferească sfântul - statul Israel ar fi distrus, nici un popor din lume nu ar resimți vreo pierdere.

Nu există nici un alt popor în lume care să aibe o singură religie, după cum nu există nici o altă religie careia să-i aparțină un singur popor. Nu există vreun alt neam care trebuie să vegheze în timp de pace la fel ca și în vreme de război, pentru a rezista în fața zecilor milioane de străini ce-l înconjoară, pentru a nu se asimila. Nu există nici o națiune atât de dependentă de propria sa Diasporă, la fel cum această Diasporă este strict dependentă de statul Israel. Această unitate nu este numai un element mistic sau una din bazele credinței, ci este însăși realitatea vieții, fără de care suntem expuși dispariției.

Desigur că ne aflăm în fața unui mare paradox! Părem a fi o societate efemeră, în timp ce suntem, de fapt, o realitate permanentă. Părem a fi cei mai mari agnosticieni, în timp ce tot poporul lui Israel – credincioși și necredincioși, laolaltă - crede în minuni, mai mult ca oricare popor. Celorlalți li se pare că pășim spre necunoscut, în timp ce noi continuăm a păși spre viitor. Așa suntem noi – plini de paradoxuri, dar, de fapt, rămânem un popor aparte, de sine stătător – nu ca un paradox, ci, poate, ca unica realitate nedeenaturată a istoriei omenirii, popor care, reușind să supraviețuiască, trăiește în afara legilor acesteia. Și de aceea, în pofida aparentei de efemer, de lipsă de credință, de nesiguranță, de contestare a drepturilor noastre – aparente, ce par uneori logice în gândirea acestui secol – noi rămânem neclintii în credința noastră asupra veșniciei acestui popor de sine stătător."

Pe ce și fundamentează Iakov Hertog explicația citată mai sus? Proorocul midianit Bileam nu a fost un prieten al seminției lui Israel, ba, dimpotrivă - un dușman înverșunat și periculos. Cercetând în detaliu evoluția acestui neam, căutându-i cu precădere minusurile, pentru a-i descoperi "călcăiul lui Achile", Bileam a conchis cu luciditate că, atâta vreme cât Israel este fidel tradiției sale, trăiește unit și se comportă ireproșabil din punct de vedere moral, aspect ce-l diferențiază de viața vicioasă a națiunilor ce-l înconjoară - într-un cuvânt, atâta vreme cât își păstrează specificul, nu există putere în lume ce-l poate pierde. Permiteți-mi să adaug că, în lumina analizei lui Bileam, chiar și cel de-al doilea comentariu își află explicația. Un popor conștient de trecutul său, de valoarea lui specifică, de misiunea lui în lume, de datoria față de existența fraților din țară sau Diasporă, un popor ce găsește permanente resurse a se redresa, trăgându-și seva din morala milenară a Cărții cârților și neprecupețind nici un efort în lupta contra asimilării, un astfel de popor își poate permite să nesocotească "povețele", muștrările și chiar ostilitatea dictată de interese străine.

Analiza sa, pe care nu ne este permis să n-o caracterizăm ca strălucită, l-a condus pe Bileam la

descoperirea punctului vulnerabil. Comentariile spun că, atunci când regele Balak, pierzându-și răbdarea și, odată cu ea, și respectul ce-l purta proorocului, căruia îi promisese inițial aur și glorie, l-a alungat, Bileam i-a șoptit rețeta antidotului. El l-a sfătuit pe rege să semene desfrăul printre evrei, trimițându-le fecioare ademenitoare și chiar pe prințesele regatului, pentru a-i ispiți. Bileam a intuit că numai prin degradarea valorilor morale – pentru păstrarea cărora fiii lui Israel, conform prescripțiilor și educației, trebuiau să-și sacrifice chiar și viața – putea Moav să viseze la o eventuală înfrângere a fiilor lui Israel.

"Un popor de sine stătător" nu este un deziderat, ci o realitate istorică obiectivă și, ori de câte ori procesul de asimilare s-a întetit, pericolul dispariției națiunii nu a întârziat să-și arate colții sângeroși. În secolul nostru, asimilismul a făcut și continuă să facă, din păcate, mari "progrese". Consecințele nu au întârziat să se arate. În deceniul al patrulea și al cincilea, curentul național-socialist sub forma sa cea mai sălbatică - nazismul, a hărăzit asimilațiilor soarta comună a tuturor evreilor. Urgiile Holocaustului, cruzimile unui război distrugător, căruia i-au căzut victime zeci de milioane de oameni – nu numai evrei, au cutremurat conștiințele și au dat naștere, printre altele, unui puternic curent de renaștere națională evreiască. Statul Israel, restaurat pentru a treia oară, a reluat viața de sine stătătoare a poporului evreu. Condițiile vieții moderne, mijloacele de comunicație, presa și mulți alți factori îmbie la imitații. În zborul său spre libertate, omenirea a depășit limitele moralității. Confundând valorile autentice cu mirajul libertinismului, ea lasă în urmă orice normă de conduită, fără de care nici o societate umană nu poate dăinui. Peste acest jalnic fond general se suprapune o propagandă deșănțată, bine ticluită și continuă, împotriva ideilor iudaice. Propaganda este purtată tocmai de aceia care, vorbind în numele unor idealuri revoluționare, știu că morala iudaică este stavila de netrecut în calea politici de stăpânire a lumii. Cei orbii nu văd primejdia deservirii acestor mișcări ipocrite, iar asimilismul și imoralitatea continuă să fie cele mai mari pericole ce planează asupra existenței poporului evreu.

Profeții Israelului – acei ale căror minți strălucite au atins cele mai înalte trepte ale gândirii umane - proorocind pacea universală, nu au încetat nici o singură clipă să predice, în rândurile propriului lor popor, conservarea nealterată a normelor de conduită morală. Păstrarea și perpetuarea tradiției milenare este scutul ce ne apără existența în fața talazurilor de ură ce ne înconjoară, amenințând să ne arunce din arena istoriei.

Cei ce urmăresc desfășurarea evenimentelor, de la patriarhi și până în contemporaneitate, vedesc cu prisosință autenticitatea acestor principii. ☆

DE LA ASOCIAȚIA CARICATURIȘTILOR DIN ROMÂNIA:

Stimați prieteni,
În vederea constituirii unui fond inițial necesar
înființării
MUZEULUI UMORULUI ROMÂNESC
vă rugăm ca în cazul în care puteți găsi un volum
CARAGIALE

publicat în țara dumneavoastră de adopție,
să-l donați Asociației Caricaturistilor din România,
eventual cu semnătura d-vs pe prima pagină.

Cu deosebită considerație,
Nicolae Ioniță - Președinte.

Adresa noastră pe Internet: www.caricatura.ro